

A jogviszony megszüntetése iránt a köztisztviselő (kormánytisztviselő, közalkalmazott) által előterjesztett kérelem önmagában - a munkáltató felmentő intézkedése hiányában - a jogviszony megszűnéséhez akkor sem vezethet, amennyiben a törvény a munkáltató részére - ez irányú kérelem alapján - kötelező felmentést ír elő (1992. évi XXII. törvény 17. § (2) bekezdés, 2010. évi LVIII. törvény 76. § (2) bekezdés).

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 1985. július 9-étől állt közszolgálati jogviszonyban az alperessel, illetve jogelődjével. 2010. május 28-án kelt, az Igazgatóság igazgatójához címzett levelében azt írta, hogy egy év múlva, 2011. május 31-én tölti be 59. életévét, így eléri az előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosultsághoz szükséges életkort. A kérelem benyújtásának idején hatályos, a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) rendelkezései alapján azt kérte, hogy közszolgálati jogviszonyát felmentéssel szüntessék meg, és a nyolc hónapos felmentési idő figyelembevételével mentsék őt fel a munkavégzési kötelezettség alól.
- [2] 2010. július 6-án hatályba lépett a kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény (Ktjv.). Ez alapján az alperes 2010. július 15-én kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy előrehozott öregségi nyugdíjra 2011. május 1-jét követően válik jogosulttá, továbbá arról, hogy 2010. július 6-án hatályba lépett a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény, amelynek 8-9. §-a a felmentési időt két hónapban határozta meg, ezért a nyugdíjazásával kapcsolatos kérelme idő előtti, és csak 2011. évben válik aktuálissá.
- [3] Átadásra került a felperes számára ezen túl az a 2010. július 6-án kelt értesítés, amely tartalmazta, hogy a Ktjv. 76. § (1) bekezdése alapján a törvény erejénél fogva közszolgálati jogviszonya kormánytisztviselői jogviszonnyá alakult át. A

munkáltató 2010. július 9-én kelt levelében azt a felvilágosítást adta a felperesnek, hogy a Ktjv. 23. §-a a jubileumi jutalomra való jogosultság szabályait a korábbiaktól eltérő módon szabályozza, ezért a korábban meghatározott jubileumi jutalomra jogosító idejének felülvizsgálata és átszámítása folyamatban van, az új kezdő időpontról később tájékoztatják.

- [4] A felperes 2011. február 16-án keresetet nyújtott be, melyben annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogellenesen állapította meg közszolgálati jogviszonya kormánytisztviselői jogviszonnyá történő átalakulását. Rá a Ktv. rendelkezéseit kellett volna alkalmazni, és ez alapján felmentési idejét nyolc hónapban kellett volna megállapítani, továbbá jogosulttá vált a 40 éves jogosultsági idő alapján járó jubileumi jutalomra is.
- [5] A közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [6] Indokolásában kifejtette, hogy a felperes nyugdíjazásával összefüggő bejelentése tekintetében a Ktjv. 76. § (2) bekezdése akkor lett volna alkalmazható, ha a felperesnek a Ktv. alapján biztosított felmentési ideje már 2010. július 6-a előtt megkezdődött volna. Közszolgálati jogviszonya a törvény erejénél fogva alakult át, és a jogszabály nem szabott meg olyan moratóriumi időszakot, amely alapján a jövőre vonatkozó bejelentéssel el lehetett volna érni, hogy a jogviszony ne alakuljon át kormánytisztviselői jogviszonnyá. A felperes 1985. július 1-je előtt munkaviszonyban állt, amely időszak a Ktjv. alapján nem tekinthető jubileumi jutalomra jogosító időszaknak, így jogviszonya megszűnésekor nem rendelkezett a 40 éves jubileumi jutalomra jogosító jogosultsági idővel.
- [7] A felperes fellebbezése folytán eljáró bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy 40 éves jubileumi jutalom címén 1.507.500 forintot és kamatait, továbbá felmentési időre járó átlagbér

címén 2.092.998 forintot és kamatait fizesse meg a felperesnek.

[8] Indokolásában kifejtette, hogy a felperes közszolgálati jogviszonya megszüntetésével kapcsolatos kérelmét az alperes 2010. május 31-én kézhez vette. Az e napon hatályban volt Ktv. 17. § (2) bekezdése arra kötelezte a munkáltatót, hogy a közszolgálati jogviszonyt szüntesse meg az adott időpontban hatályos törvényszöveg szerint. Ekkor már ismert volt az alperes számára az, hogy a felperes az általa jelzett időpontban, 2011. május 31-én jogosult lesz az előrehozott öregségi nyugdíjra, így a munkáltatónak nem volt mérlegelési lehetősége a köztisztviselő felmentése tekintetében. Kiemelte a másodfokú bíróság, hogy az előrehozott öregségi nyugdíjazással kapcsolatos felperesi bejelentés egyoldalú nyilatkozatnak volt tekintendő, így a Ktjv. 76. § (2) bekezdése szerinti akadálnak minősült a közszolgálati jogviszony kormánytisztviselői jogviszonnyá történő átalakulásában.

[9] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria a másodfokú határozatot helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben, figyelemmel arra, hogy a jogerős határozat sérti a Ktjv. 76. § (1) és (2) bekezdését.

[10] A felülvizsgálati érvelés szerint a jogerős ítéletben kifejtettekkel ellentétben nem annak volt jelentősége, hogy a felperes mikor terjesztette elő kérelmét, hanem annak, hogy a munkáltató közölte-e felmentő intézkedést. Nem az elbírálással, hanem a felmentési dokumentum közlésével állt volna be a Ktjv. 76. § (2) bekezdésében említett joghatás. A törvény kizárólag az elbírálás végső időpontját határozta meg, ami az adott esetben 2010. szeptember 30-a volt, eddig az alperesnek lehetősége volt a felmentési dokumentumot a felperessel közölni. Mivel a kérelem elbírálásának időpontjában a felperes már kormánytisztviselő volt, az alperesnek ezt figyelembe véve kellett eljárnia.

- [11] Nem értékelhető az alperes hátrányára az a tény, hogy a kérelmet a Ktjv. hatályba lépése után bírálta el. Az elbírálás nem automatikus volt, hanem ellenőriznie kellett a munkáltatónak azt, hogy a beadvány megfelel-e a jogszabályoknak, és ezt követően kellett döntést hoznia.
- [12] Előadta továbbá, hogy a nyugdíjbiztosítási szerv csak 2010. június 30-án állította ki határozatát, azt a felperes kérelméhez nem tudta mellékelni, tehát a munkáltató érdemben csak 2010. júliusában tudott a beadvánnyal foglalkozni. Vitatta, hogy a felperes beadványa egyoldalú jognyilatkozatnak minősült, a Ktjv. 76. § (2) bekezdése ugyanis ezt a joghatást csak a köztisztviselő részéről benyújtott lemondás, munkáltatói felmentés vagy közös megegyezés miatt a Ktjv. hatálya idejére áthúzódó jogviszony megszüntetések esetében biztosította a jogviszony átalakulással szemben. A felperes jogviszonya átalakulásáról szóló értesítést nem vitatta, kormánytisztviselőként közel egy évvel tovább dolgozott, majd jogviszonya a 2011. február 4-én benyújtott kérelme alapján 2001. május 1-jével a Ktjv. 8. § (2) bekezdése szerinti érvényes munkáltatói felmentéssel szűnt meg.
- [13] Támadta a másodfokú bíróság azzal kapcsolatos döntését is, hogy a felperes számára hat havi felmentési időre járó átlagkereset megfizetéséről döntött, mivel a felperes kormánytisztviselői jogviszonya felmentéssel csak 2011. május 1-jével szűnt meg, addig illetményben részesült.
- [14] A felülvizsgálati kérelem alapos a következők szerint.
- [15] A közszolgálati jogviszony fennállása alatt a felek annak teljesítése és megszüntetése kapcsán számos nyilatkozatot tesznek. Az egyoldalú jognyilatkozatok lehetnek kötelemfakasztóak, amelyek a másik fél elfogadásától függetlenül joghatást váltanak ki, illetve ajánlatot tehetnek a jogviszony módosítására, illetve megszüntetésére, továbbá a munkáltató ilyen módon határozhatja meg a kötelezettségek

teljesítésének módját. A Ktv. 2010. május 28-án hatályos 17. § (2) bekezdésének f) pontja azt írta elő, hogy köteles a közigazgatási szerv megszüntetni a köztisztviselő közszolgálati jogviszonyát, ha az előrehozott öregségi nyugdíj jogosultság egyéb feltételével az érintett a felmentési idő leteltekor rendelkezik, és erre irányuló kérelmet terjesztett elő a munkáltatónál. A Ktv. nem rendelkezett arról, hogy a köztisztviselő által előterjesztett kérelmet mennyi időn belül kell elbírálni, a közigazgatási szervnek azonban nyilvánvalóan a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének megfelelően kellett megtennie a szükséges intézkedést.

[16] A felperes közszolgálati jogviszonya megszűnése időpontját megelőző egy évvel korábban terjesztette elő ilyen igényét. Mivel az akkor hatályos jogszabályi rendelkezés szerint a felperest nyolc hónap felmentési idő illette meg, és jogviszonyát 2011. május 31-ével kellett volna megszüntetni, így az alperesnek legkésőbb 2010. szeptember 30-áig kellett értesítenie a felperest arról, hogy megvizsgálta az általa előterjesztett kérelmet, azt alaposnak találta és ez alapján tette meg a szükséges intézkedéseket a jogviszony megszüntetése tekintetében, illetve arról, hogy milyen időtartamra mentesíti őt a munkavégzési kötelezettség alól.

[17] Ennek megfelelően nem ütközött jogszabályi rendelkezésbe az alperes azon magatartása, hogy a felperes kérelméről 2010. júliusában, a Ktjv. hatályba lépését követően határozott és nem döntött röviddel a kérelem benyújtását követően. Amennyiben ilyen kötelezettségeket támasztana a jogszabály a munkáltatóval szemben, úgy elzárná őt annak lehetőségétől, hogy a kérelem benyújtása, illetve a kötelező felmentés alapján kezdődő felmentési idő időtartama között egyéb jogszerű módon intézkedjen a közszolgálati jogviszony megszüntetése tárgyában.

[18] A Ktjv. 76. § (1) bekezdése megállapította, hogy az adott szervezetnél foglalkoztatott köztisztviselők közszolgálati

jogviszonya a törvény erejénél fogva alakul át kormánytisztviselői jogviszonnyá.

- [19] Ehhez képest speciális rendelkezést tartalmaz a (2) bekezdés, amely szerint, ha a törvény hatályba lépése előtt a felek között megállapodás, illetve valamelyik fél egyoldalú jognyilatkozata alapján a törvény hatályba lépése után szűnik meg a jogviszony, úgy a közszolgálati jogviszony nem alakul át kormánytisztviselői jogviszonnyá. Helytállóan hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a jogalkotó az új jogszabály hatályba lépését megelőzően a közszolgálati jogviszony megszüntetésére irányuló és már közölt nyilatkozatok, illetve megállapodás esetén mellőzi a jogviszony átalakulásáról szóló rendelkezést.
- [20] A perbeli esetben a felmentő intézkedés nem született meg, a felperes jognyilatkozata pedig nem tekinthető olyan jogalakító nyilatkozatnak, amely alkalmas lett volna arra, hogy a Ktjv. 76. § (2) bekezdésében rögzített joghatást váltsa ki. A felperes csupán kezdeményezte a jogviszonya megszüntetését, és a munkáltató kötelezettsége volt az, hogy megvizsgálja, hogy a kérelem feltételei az adott esetben fennállnak-e vagy sem.
- [21] A felperes jogviszonya akkor nem alakult volna át, ha a felmentő intézkedés közlésére is sor került volna 2010. július 6-a előtt. Mivel ez nem történt meg, az alperes jogszerűen közölte a felperessel a jogviszonya átalakulása tényét, illetve tájékoztatta őt arról, hogy a megváltozott jogszabályi feltételekre tekintettel megszűnt a munkáltató felmentési kötelezettsége az adott esetben, illetve a felmentési idő két hónapra rövidült le. Az alperes intézkedése így megfelelt a jogszabály előírásainak, ezért a másodfokú bíróság jogsértő módon változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét.

(Kúria Mfv.II.10.184/2014.)